

Postanowienie z dnia 27 lutego 1997 r.
I PKN 16/97

Kasacja w sprawie o przywrócenie do pracy jest dopuszczalna bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 393 pkt 1 KPC).

Przewodniczący SSN: Andrzej Kijowski, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Maria Mańkowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 1997 r. sprawy z powództwa Agnieszki K. przeciwko PKP Oddział Drogowy w N.S. o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, na skutek kasacji pozwanego od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie z dnia 20 września 1996 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

umorzyć postępowanie kasacyjne.

U z a s a d n i e

Strona pozwana - PKP Oddział Drogowy w N.S. - wniosła kasację od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie z dnia 20 września 1996 r. [...] Strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisu § 14 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1981 r. w sprawie urlopów wychowawczych (Dz. U. Nr 19, poz. 97) w związku z art. 264 KP oraz art. 5 ust. 3 i art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz. U. z 1990 r., Nr 4, poz. 19) przez potwierdzenie w wyroku Sądu drugiej instancji stanowczego, nie zaś informacyjnego charakteru oświadczenia powódki o przerwaniu urlopu wychowawczego, przy braku terminu podjęcia pracy w ciągu 30 dni. Strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, ewentualne o jego uchylenie wraz z poprzedzającym go wyrokiem Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Sanoku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Strona pozwana wywiodła, że zaskarżonym wyrokiem została oddalona jej rewizja od wyroku Sądu Rejonowego w Sanoku z dnia 10 czerwca 1996 r. [...], przywracającego powódkę Agnieszkę K. do pracy. Zdaniem strony pozwanej nastąpiło to z naruszeniem wskazanych przepisów, gdyż powódka przebywając na urlopie wychowawczym nie zgłosiła pracodawcy przerwania tego urlopu, a wypowiedzenie jej umowy o pracę było uzasadnione przyczynami leżącymi po stronie pracodawcy.

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym powódka oświadczyła, że w wyniku zaskarżonych wyroków podjęła zatrudnienie u strony pozwanej, przekwalifikowała się i obecnie jest zatrudniona zgodnie z nowymi kwalifikacjami.

Pełnomocnik strony pozwanej oświadczył, że w tej sytuacji "ogranicza przedmiot kasacji do pkt II wyroku Sądu Rejonowego i czyni przedmiotem zaskarżenia zasądzenie na rzecz powódki wynagrodzenia za okres dwóch miesięcy pozostawania bez pracy".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem rozstrzygnięcia Sądów było roszczenie o przywrócenie do pracy i wynikające z niego roszczenie o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. Kasacja w

tym zakresie była dopuszczalna bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, gdyż roszczenie o przywrócenie do pracy ma charakter mieszany, a wyrok uwzględniający takie powództwo jest zarówno kształtujący jak i zasądający świadczenie (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1976 r., V PZP 12/75, OSNCP 1976 z. 9 poz. 187, PiP 1979 nr 1 s. 171 z cz. kr. gl. W. Uziaka, PiP 1977 nr 7 s. 166 z apr. gl. K. Kolby, NP 1978 nr 2 s. 318 z cz. kr. gl. T. Liszcz, OSPiKA 1978 z. 6 poz. 103 z cz. kr. gl. K. Korzana). Zgodnie z art. 393 pkt 1 KPC (w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. Nr 43, poz. 189) kasacja nie jest dopuszczalna w sprawach o świadczenia, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięć tysięcy złotych. Niezależnie więc od wartości przedmiotu zaskarżenia kasacja jest dopuszczalna w sprawach o prawa niemajątkowe oraz w sprawach o świadczenia majątkowe, ale w których powództwo zmierza do ustalenia czy ukształtowania prawa (stosunku prawnego).

Przy powództwie o przywrócenie do pracy roszczenie zmierza przede wszystkim do ukształtowanie prawa przez stworzenie między stronami nowego stosunku pracy o treści istniejącej przed rozwiązaniem umowy o pracę. Podstawową konsekwencją wyroku uwzględniającego takie roszczenie jest więc ukształtowanie nowego stosunku prawnego, a dopiero w wyniku tego następuje skutek w zakresie obowiązku dopuszczenia pracownika do pracy i zapłaty wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, co zależy jeszcze od zgłoszenia przez pracownika w odpowiednim czasie gotowości podjęcia zatrudnienia (art. 47 § 1 i 48 § 1 KP). Elementy zasądzenia świadczenia w takim wyroku mają więc charakter wtórny wobec jego kształtującego charakteru. Należy wobec tego uznać, że w rozumieniu art. 393 pkt 1 KPC powództwo o przywrócenie do pracy zmierza do ukształtowania stosunku prawnego, a tym samym zaskarżenie kasacją wyroku orzekającego przywrócenie do pracy nie zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Pełnomocnik strony pozwanej na rozprawie "ograniczył kasację", co należy traktować jako jej cofnięcie w zakresie dotyczącym przywrócenia do pracy. To cofnięcie kasacji należało uznać za dopuszczalne w świetle art. 469 KPC. Wydanie wyroku w tym zakresie stało się więc zbędne, co prowadziło do umorzenia postępowania w tym zakresie - art. 355 § 1 w związku z art. 393¹⁹ i art. 391 KPC. Po ograniczeniu zakresu zaskarżenia, kasacja, która była dopuszczalna przy jej wniesieniu, stała się niedopuszczalna w świetle art. 393 pkt 1 KPC, gdyż jej przedmiotem stało się tylko roszczenie o świadczenie, a wartość przedmiotu zaskarżenia była niższa niż pięć tysięcy złotych. Wskazane powyżej przepisy w związku z art. 393 pkt 1 KPC uzasadniały więc także w tym zakresie umorzenie postępowania kasacyjnego.

=====